

**PREGLED PRIPOMB IN PREDLOGOV IZ JAVNE RAZPRAVE O OSNUTKU NOVELACIJE TRAJNOSTNE URBANE STRATEGIJE
IZVEDENE V MESECU APRILU 2025 Z ODGOVORI**

ŠT.	PRIPOMBA (Op. Neposrednen in neelektoriran izpis anonimnih pobud in pripomb iz spletnega obrazca)	ODGOVOR
KRANJ, INOVATIVNO PAMETNO MESTO (poslovne cone, podjetništvo, inovativnost, lokalna samooskrba, digitalizacija mesta)		
	PRIPOMBE - SPLETNA JAVNA OBJAVA	
1	Pametne poslovne cone: Nadgradnja obstoječih in razvoj novih poslovnih con z integracijo napredne infrastrukture (optika, IoT senzorji, energetska učinkovitost, e-mobilnost). Lokalna samooskrba in krožno gospodarstvo Predlogi dopolnitev: Pametne tržnice: Digitalna povezava med pridelovalci in potrošniki (aplikacija za naročanje lokalnih izdelkov, sledljivost izvora). Zeleni obrati v mestnih četrtih: Urbano vrtnarjenje, skupnostni vrtovi in učni centri za samooskrbo. Krožne zanke: Podpora projektom ponovne uporabe materialov, lokalne izmenjevalnice, podjetjem v "zero-waste" verigi. Tematske cone: Uvedba specializiranih območij (npr. zelena tehnologija, kreativne industrije, AI in digitalne storitve) z namenom privabljanja specifičnih podjetij. One-stop-shop za investitorje: Digitalna platforma, ki omogoča hiter dostop do informacij, podporo pri ustanavljanju podjetij in investiranju	Napredna infrastruktura za poslovne lokacije je dodana kot usmeritev v Ukrepu - projektu 6.1.1.. Digitalizacija v lokalni samooskrbi se že izvaja in se bo nadgrajevala v okviru Ukrepa - projekta 1.4.4, najprej med največjimi lokalnimi odjemalci (vrtci, domovi za starejše..), v tem okviru tudi lokalna sledljivost hrane, ne pa sistemska sledljivost, saj je zanjo zadolženo pristojno ministrstvo. Zeleni obrati so načrtovani v Ukrepu - projektu 1.4.2, tako urbano vrtnarjenje kot tudi skupnostno. Spodbujanje iniciativ na področju krožnega gospodarstva - lokalnega zapiranja snovnih tokov - je predvideno v Ukrepu - projektu 1.3.2 in na podlagi vaših predlogov smiselno dopolnjeno. Tematske cone - ideja je zanimiva, zato smo predlagali njeno proučitev. V okviru novelacije Master plana poslovnih lokacij (Ukrep - projekt 1.1.1). One-stop shop je predviden v okviru Središča za prihodnost (glej Horizontalni cilj 1) in sicer v dveh fazah: i) digitalni in ii) fizični obliki. Imel naj bi segmentirane programe svetovanj in demonstracij za različne ciljne skupine, ne le investitorje. Digitalna platforma za ustanavljanje podjetij je razvita na nacionalni ravni.
2	Digitalizirati celotno občino, s krajevnimi skupnostmi. Izvesti združitve KS, in s tem izvesti racionalizacijo istih v četrtne skupnosti MO KRANJ.	Digitalizacija: MOK je kot prvo mesto v Sloveniji že vzpostavil digitalno platformo pametni Kranj, ki omogoča digitalizacijo mestnih storitev na vseh področjih in na celotnem območju MOK. V obdobju TUS se predvideva nadaljna digitalizacija posameznih procesov in storitev. Glej Ukrepe pod 1.4. Združevanje KS: MOK je po prebivalcih velika občina, zato KS omogočajo določeno ravne decentralizacije in lokalnega upravljanja. Večji del javnih nalog je zaradi racionalnejšega poslovanja že danes voden enovito za celotno MOK, KS skrbijo za mikro infrastrukturne potrebe. One-stop shop je predviden za različne ciljne skupine v dveh fazah: i) digitalni in ii) fizični. Glej Horizontalni cilj 1.
3	Nimamo podjetniške in obrtne cone, prehitela sta nas npr Naklo, Šenčur	Zaradi tega smo razvili Poslovno cono Hrastje, ki je v fazi komunalnega opremljanja, Ukrep TUS: 1.1.
4	Ukrep 1.4: Urbano kmetijstvo in prehranska samooskrba V tem poglavju pogrešam ukrepe za preprečevanje zavržene hrane, ki lahko pomembno prispevajo k prehranski samooskrbi (manj hrane zavržemo, manj je je treba pridelati oz. kupiti). 1.4.2.7. Strokovna podlaga za umeščanje rastlinjakov (tudi v navezavi na 1.4.3.5.) Predlagam, da se v TUS namesto strokovnih podlag za umeščanje rastlinjakov na kmetijska zemljišča načrtuje priprava strokovnih podlag za umeščanje rastlinjakov, v katerih proizvodnja ne poteka v tleh, na DUO. Takšni rastlinjaki bi pomembno prispevali k potencialu za pridelavo hrane v MOK in lokalni samooskrbi s hrano	Preprečevanje zavržene hrane: dodano v Ukrep - projekt 1.4.5 - pod ozaveščanje. Rastlinjaki - Ukrep - projekt 1.4.2.7: dodano, da se v okviru strokovne podlage prouči tudi možnost rabe DUO. Zaradi pričakovanih pobud za rastlinjake na kmetijskih zemljiščih potrebujemo tudi preveritev oz. usmeritve za tovrstne pobude.

5	V skladu z odločitvijo za podnebno nevtralno mesto je potrebno vse poslovne odločitve presojati po tem načelu. In spodbujati predvsem inovativnost na področju naravovarstva.	MOK razmišlja enako, zato tovrstne pristope uvaja v svojo prakso, hrkati pa z osveščanjem spodbuja tudi gospodarstvo in gospodinjstva.
6	Izkoriščanje obstoječe degradirane infrastrukture in prostora	Že vključeno med horizontalnimi usmeritvami, dodatno poudarjeno.
7	Ustvarjanje skupnosti in "trgov" občanov za izmenjavo prehrabnih in drugih ročnih izdelkov, časovna banka, knjižnica reči (za izposojajo) v večjem formatu, obvezno izboljšati okoljsko politiko v naseljih (Zlato polje)...	Smiselno je dopolnjen seznam možnih pilotnih projektov krožnega gospodarstva, glej Ukrep - projekt 6.1.3.
8	Polnilnice telefonov na vsakem možnem koraku, inšpekcijski pregled sedežev podjetij in ostalih dokumentov za opravljanje dejavnosti	Polnilnice telefonov: Pomembna pobuda, a je realizacija po naši presoji predmet zasebne tržne pobude. Inšpekcijski pregledi: MOK na tem področju nima pristojnosti.
9	Napredek in razvoj - tehnološki inkubator	MoK ima vzpostavljen podjetniški inkubator, od katerega se pričakuje, da se bo v novem obdobju bolj usmeril v spodbujanje tehnološko-inovacijskih start up-ov. Dolgoročna opcija je tudi inovacijsko središče - če bo zanj kritična masa zagonskih in rastočih podjetij. Glej Ukrep s projektom 1.2.2.
10	Zakonska zaščita obstoječih gozdov s specifično biodiverzitetno (ob poslovnih conih Hrastje)	Preliminarne študije ustreznosti gozdov za razglasitev za gozdove s posebnim pomenom (GPN) v bližini mesta Kranj so bile že izvedene v l.2024. Določanje gozdov s posebnim pomenom se bo v prihodnje nadgradilo s strokovnimi podlagami, ki bodo sledile gozdarski zakonodaji in uveljavljenim praksam mest pri razglasitvi gozdov s posebnim pomenom. Zato v tem trenutku lokacij oz. meje zavarovanega območja še ne poznamo. Glej ukrep oz. projekt 3.5.1.2. Ker so gozdovi v okolici mesta pretežno v zasebni lasti, razglasitelja čaka tudi predhodna obširna komunikacija z javnostmi in lastniki gozdov.
PRIPOMBE IZ JAVNE PREDSTAVITVE, 23.4.2025		
11	PC Hrastje. Kolesarska steza v PC Hrastje. Kakšni so načrti za nadaljnji širjenje PC Hrastje?	Kolesarska steza se ohranja. Širjenje PC Hrastje izven območja obstoječega OPN ni predvideno.
12	Namakanje naj bo za pridelavo zelenjave - nujna sprememba gojenja kultur - iz krme za živino v hrano za ljudi.	To je tudi glavni cilj MOK pri omenjeni naložbi. Kmete se usmerja v pridelavo povrtnin, zelenjave, žit za prehrano ljudi.
13	Postavljanje rastlinjakov.	Predvidena priprava strokovne podlage - glej Ukrep - projekt 1.4.2.7.
KRANJ, TRAJNOSTNO MOBILNO IN POVEZANO MESTO (javni prevoz, kolesarska mreža, prometna infrastruktura, parkiranje)		
PRIPOMBE - SPLETNA JAVNA OBJAVA		
14	Treba bo narediti parkirne prostore pa celi občini.	Parkirišča se razvija selektivno, vse s ciljem umirjanja prometa in spodbujanja trajnostne mobilnosti. Predvidena je širitev naslednjih parkirišč: Huj, Sejmišče, pri Zdravstvenem domu in na območju Stara Sava v sklopu izvedbe potencialne investicije s strani privatnega investitorja. Kjer smiselno se ureja tudi parkirišča parkiraj in odpelji se z avtobusom/odkolesari/prestopi. Glej Ukrep - projekte pod 2.4.6.

15	Parkiranje – uravnoteženo in pametno Pametno upravljanje parkirišč: Digitalno vodenje zasedenosti, aplikacije za rezervacijo, usmerjevalni sistemi. Dvig parkirnih standardov ob mestnem jedru: Višje cene, manjše število parkirnih mest, prednost za stanovalce. Parkiranje ob poslovnih conah in P+R: Povezava s skupnim prevozom zaposlenih, brezplačno parkiranje za tiste, ki nadaljujejo pot z javnim prevozom. Sistem "bonusov" za neuporabo avtomobila: Pilotni projekt spodbud za zaposlene, ki uporabljajo alternativne oblike prevoza.	Parkirna mesta: predvidena je širitev Huj, Sejmišča, Stara Sava v sklopu izvedbe potencialne investicije s strani privatnega investitorja, pri Zdravstvenem domu. P&R/carpooling na obrobju – so določeni načrti (Kranj Zahod in Kranj vzhod, potencialno Labore). Glej Ukrep - projekte pod 2.4.6. Pametno upravljanje parkirišč – v manjšem obsegu že sedaj, v sklopu aplikacije pametni Kranj, se bo nadgrajevalo. Dopolnjen Ukrep - projekt 2.2.2. Sistem bonusov podpiramo – tudi v obliki nadgradnje kartice CEKR in programa KR brez avta (Ukrep - projekt 2.1.2)
16	Izgradnja avtobusne postaje	Avtobusna postaja se prestavlja na območje železniške – območje se ureje v sklopu novega Državnega prostorskega načrta izgradnje drugega železniškega tira Kranj-Ljubljana. Že vključeno v nTUS. Glej Ukrep 2.2. Centralno potniško vozlišče.
17	Naj avtobusna postaja bo tam, kjer je bila predvidena, preden ste jo prestavili na železniško postajo	Glej predhodni odgovor.
18	To poglavje je najbolj problematično glede na odločitve za podnebno nevtralnost do leta 2030! Za zmanjšanje prometa, ki je pozimi drugi, v toplejših obdobjih pa prvi onesnaževalec zraka in okolja, je bilo doslej narejenega bore malo. Do leta 2030 pa je le še 5 let! V takem mestu bi morali biti pešci na 1. mestu, kolesarji na 2., javni prevoz na 3., ves motorni promet pa bi se moral močno zmanjšati. V starem mestnem jedru bi motorni in stoječi motorni promet morali popolnoma ukiniti oz. dovoliti le minimum iz argumentiranih razlogov. Kolesarska in pohodniška mreža bi morala biti do leta 2030 popolna - povezana, ločena od cestišč (črtice na cesti niso kolesarska steza!), osvetljena in brez ovir (lukenj, dvignjenih robnikov idr.). Ustanove, podjetja in trgovine naj uredijo kolesarske dostope in velika parkirišča za kolesa ter uvedejo spodbude za kolesarje. Po vzoru naprednih evropskih mest je treba namesto prometa ozeleniti vse možne javne prostore (Pariz ukinja promet na izbranih ulicah in trgih in sadi drevesa). Ob dobri kolesarski in peš mreži je potrebno veliko več postoriti za promocijo okoljsko prijaznega vedenja med vsemi občani. Varne kolesarske poti je potrebno urediti tudi do krajev v okolici mesta.	Prioriteto pešcem in kolesarjem postavlja že nova Celostna prometna strategija MOK, Pogodba o podnebni nevtralnosti MOK do leta 2030 postavlja tudi ambiciozen cilj zmanjšanja motornega prometa, eš posebej na fosilna goriva, zato tem ciljem sledimo tudi z novelacijo TUS. Zavedamo, da gre za zahtevne cilj, na katere ima MOK omejen vpliv, zato upoštevamo tudi realnost izvedbe. S TUS ozaveščamo prebivalce za nove mobilnostne navade, krepimo javni potniški promet, načrtujemo umikanje parkirnih mest v parkirne hiše in iz javnih površin, slednjim pa namenimo drugo za prebivalce bolj kakovostno vsebino (npr. ploščad Brioni), načrtujemo povezovanje kolesarskega in peš-omrežja. Ovire pri hitrejši gradnji kolesarskega omrežja, še posebej samostojnih kolesarskih poti, predstavlja umeščanje v prostor, ki je povezano z odkupi zasebnih zemljišč in/ali zmanjševanjem širine cest. Vse del Ukrepov 2.1, 2.2 in 2.3.
19	Več poudarka na varnih in logičnih kolesarskih povezavah v ožjem delu mesta (npr. do žel. postaje) in povezave s periferiji	Popolnjevanje vrzeli in kolesarske povezave do večjih generatorjev prometa (poslovne cone) so prednostne, med naselji smo odvisni od dinamike gradnje državnega kolesarskega omrežja. Vse del Ukrepov 2.1, 2.2 in 2.3.
20	Brezplačen javni prevoz, brezplačna parkirišča na mestnih vpadnicah (vsaj omejen čas), mestno jedro brez avtomobilov (tako vožnje kot parkiranja).	Brezplačni javni prevoz – trenutna cena 1 EUR na dan je za občane zelo ugodna in spodbudna, zato v tem trenutku ni predvidena brezplačna vozovnica. Menimo, da moramo najprej izboljšati optimizirati linije in frekvence JPP, da bodo za občane uporabnejše. Brezplačne vozovnice - bodo sicer proučene +kot nagrado v okviru bonitetnega programa Kr brez avta.

21	Avtobusna-ni komentarja, je najgrša v Slo. Parkiranje - obupno stanje, nujna parkirna hiša	Predvidena izgradnja Centralnega potniškega vozlišča na ŽP (Ukrep 2.2), parkirne garaže na robu mestnega jedra so načrtovane, velik izziv finančni model in iskanje ustreznih financiranj oz. investorjev. Glej Ukrep 2.4.
22	ureditev ločenih kolesarskih poti tudi znotraj urbanega območja	Pri urejanju kolesarskih poti sledimo normativom in standardom, ki se ves čas izboljšujejo v smeri širine površine za kolesarje in pešce. Ločene kolesarske povezave so vsekakor cilj, a so znotraj urbanega območja so možnosti pogosto omejene, saj je umeščanje v prostor povezano s soglasji lastnikov (večinoma zasebnih) za odkupe in pod drugi strani (ne)sprejemljivostjo ožene širine cest.
23	Onemogočili javni prevoz šolarjem z začetkom šolskega leta 2024/25 in z uporabo kartice CEKR, saj v dalni preteklosti, je bil dovolj le papir izdan s strani prevoznika, kjer je zadoščal le ime in priimek učenca in morda OŠ, katero je obiskoval. Sedaj z uporabo "inovativnih kartic" - CEKR je neprimerna uporaba osebnih podatkov. Za plačilo tako javnega prometa, kot ostalih zadev, je uporaba osebne bančne kartice povsem zadostna - tako posluje tudi tujiina.	Stališče občana. Pametna kartica CEKR upošteva veljavne predpise, njena funkcionalnost pa se bo s pridruženjem javnih storitev mesta še izboljšala.
PRIPOMBE IZ JAVNE PREDSTAVITVE, 23.4.2025		
24	Zakaj garaže, če želimo zmanjšati obseg motornega prometa (Kr brez avta? Bomo garaže kasneje predelali v parkirišča za kolesa?	Parkirišča se razvija selektivno, vse s ciljem umirjanja in umikanja prometa iz mestnega središča in stanovanjskih središč ter spodbujanja trajnostne mobilnosti občanov.
25	Potrebujemo varne "postaje" parkirišča za kolesa	Smiselno dopolnjen Ukrep - projekt 2.3.6.
26	2.2. Med alternativne vire vključiti tudi metan. Dodati polnilno postajo na metan.	Ponudba metana je dejavnost tržnih ponudnikov, zato MOK na tem področju ne more ukrepati.
27	Razmere za pešce so slabe. Pločniki v Kranju so preozki, premajhni, kraji med seboj niso povezani (npr. Bitnje), krožišča neprijazna pešcem. Pešca je potrebno postaviti na prvo mesto.	Razširitev in dograjevanje infrastrukture za pešce znotraj in med naselji je predvideno v okviru Ukrepa - projekta 2.3.3. Dodatna utemeljitev podoba kot zgoraj pri kolesarskem omrežju.
28	Mestni JPP ni prilagojen potrebam - slaba frekvenca, zato se vozimo z avtomobili. Avtobusi preveliki. Taktni vozni red JPP.	Tega se zaveda tudi MOK, zato v okviru projekta UP-SCALE poteka analiza možne optimizacij in prilagoditve linij JPP. MoK intenzivno nadomešča avtobuse na fosilna goriva z električnimi, vključno z manjšimi in kombiji.
29	Državna cesta Labore-Orehelk- zožanje za površine za pešce in kolesarje	Gre za državno cesto v upravljanju DRSI, zato bi bilo pobudo možno (če je to interes KS) predlagati in proučiti v okviru nadgradnje železniške proge Ljubljana - Kranj.
30	Ureditev in vzdrževanje pločnikov.	Razširitev in dograjevanje infrastrukture za pešce znotraj in med naselji je predvideno v okviru Ukrepa - projekta 2.3.3. Dodatna utemeljitev podoba kot zgoraj pri kolesarskem omrežju.
31	Znižanje števila parkirnih mest v OPN za večstanovanjske stavbe.	OPN dopušča, v praksi pa se tudi večkrat uveljavlja možnost odstopanja od parkirnih normativov od določb OPN na podlagi mobilnostnega načrta ob izvedbi ukrepov trajnostne mobilnosti.

32	Car sharing Stražišče.	Na območju Labore/Stražišče proučujemo možnost ureditve parkirišča P+R katerega sestavni del bi lahko bila tudi ponudba souporabe vozil.
KRANJ, ZELENO MESTO (odpadki, okoljska in energetska infrastruktura, zelene površine in prostorsko načrtovanje)		
	PRIPOMBE - SPLETNA JAVNA OBJAVA	
33	Odpadki – od ločevanja k krožnemu gospodarstvu 100 % ločevanje + sledenje: Uvajanje čipiranih zabojnikov in pametnih sistemov za spremljanje količin in kakovosti ločevanja po gospodinjstvih (npr. bonusi za dobro prakso). Zbirni centri nove generacije: Uporabniku prijazni, digitalizirani, z možnostjo izmenjave predmetov v dobrem stanju (centri ponovne uporabe). Mikro-predelava odpadkov: Pilotni projekt za lokalno predelavo bioloških odpadkov v energijo ali kompost za mestne vrtove. Zero-waste dogodki: Standardizacija prireditev v mestu brez embalaže za enkratno uporabo.	E-odpadki: Uvaja se podzemne zbiralnice v večstanovanjskih soseskah, kjer so tudi že nameščeni merilniki glede količin. Uvedeno je tehtanje odpadkov na zbirnem centru ter e-upravljanje poti za odvoz odpadkov. Dolgoročno načrtovana celovita digitalizacija upravljanja z odpadki. Glej Ukrep - projekt 3.1.2 Načrtovan je center krožnega gospodarstva Zarta, ki bo generator »zero waste« koncepta kakor tudi ponovne uporabe v Kranju (Ukrep - projekt 3.1.4). Mikro-predelava odpadkov: dodano med možne piltone projekte Krožnega gospodarstva Ukrep 1.3. Zero-waste dogodki: dodano pod turizem Ukrep - projekt 5.3.3.
34	Več v zemlji vgrajenih zbirnih enot za zbiranje odpadkov. Iste projektirati že ob izgradnji novih sosesk.	Uvaja se podzemne zbiralnice v večstanovanjskih soseskah, kjer so tudi že nameščeni merilniki glede količin. Smiselno dopolnjen Ukrep - projekt 3.1.2.
35	Moti me zgolj to, da smo prevbivalci na obrobju občine vedno zapostavljeni. Podreča čakamo kanalizacijo že vrsto let, pa se moramo vsi ubadati z MČNji. Je bilo že obljubljen, da bo prišlo tudi do nas, pa vidim da očitno tudi do leta 2035 ne bo kaj dosti od teh obljub. Sei kul da je center urihtan, ampak tudi obmejni kraji bi lahko bili deležni kakšne investicije. konec koncev smo vedno vstopno mesto v občino.	Trenutno je priroita Opremljanje aglomeracije Kranj 2019 (Rupa–Partizanska, Hrastje, Čirče, Savska, Veliki hrib, območje Gorenjesavske in Breg ob Savi). Nadaljevanje komunalnega opremljanja ostalih aglomeracij (tudi naselje Podreča) bo v skladu s finančnimi zmožnostmi.
36	Pozidava Zlatega polja je velika napaka. Upam, da veste kakšen pomen ima beseda zlato polje	Pripomba se ne nanaša na nTUS, temveč OPN. Večji del območja Zlatega polja je po namenski rabi postalo stavbno zemljišče že s takratnim prostorskim aktom - PUP-om leta 2004. Današnji obseg je stavbno zemljišče na Zlatem polju dobilo leta 2014 s sprejemom prvega OPN MO Kranj. S spremembami in dopolnitvami OPN – št. 4, ki so v teku, se stavbno zemljišče na Zlatem polju ne širi. Območje Zlatega polja znotraj predvidene severne obvoznice, ki je po namenski rabi stavbno zemljišče, po dejanski rabi pa kmetijsko, predstavlja zarezo kmetijskih zemljišč v območje pozidanih stavbnih zemljišč. Tako z vidika ekonomičnosti izrabe komunalne opreme, kot z vidika ohranjanja strnjenih kmetijskih zemljišč, je stavbna zemljišča s pozidavo smiselno zgoščevati, kmetijska zemljišča izven mesta pa ohranjati, da služijo svojemu namenu. Na Zlato polje se umešča javne programe s spremljajočimi dejavnostmi, ki imajo veliko vlogo za razvoj Kranja in odpirajo nova delovna mesta.

37	Prostorsko načrtovanje: varovanje kmetijskih zemljišč in njihova zaščita pred spremembo namembnosti Kmetijska zemljišča so strateška dobrina, saj so osnova za prehransko varnost lokalne skupnosti, poleg tega pa izvajajo še številne druge ekosistemske funkcije, kot so vezava atmosferskega ogljika, zadrževanje vode, filtriranje in napajanje podzemnih voda itd. Zato mora biti zaščita kmetijskih zemljišč pred spremembo namembnosti in ohranjanje njihovega proizvodnega potenciala vrhovno vodilo razvojnih politik v MOK. Predlagam, da se to zapiše v TUS in da MOK ne načrtuje "razvoja" na kmetijskih zemljiščih, predvsem pa ne na kakovostnih kmetijskih zemljiščih. Ukrep 3.1. Občina brez odpadka Pomanjkljivi so ukrepi za preprečevanje nastajanja odpadkov (vključno s preprečevanjem nastajanja odpadne hrane). Večina ukrepov se še vedno nanaša na ravnanje z odpadki in nabor ukrepov ne podpira naslova Občina brez odpadkov.	V postopku sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta mora občina pripraviti tudi bilanco kmetijskih zemljišč, kjer je razvidno, katerim kmetijskim zemljiščem se spremeni namenska raba in kje se ta kmetijska zemljišča nadomestijo. V skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih (v nadaljevanju: ZKZ) je namreč vsak kvadratni meter kmetijskih zemljišč, ki se mu spremeni namenska raba v stavbno zemljišče, treba nadomeščati na drugi površini, ki bo zagotavljala enak pridelovalni potencial, kot izgubljena kmetijska površina. MOK se pri prostorskem načrtovanju teh principov dosledno drži. V dokumentu TUS- v Viziji imamo med drugim že zapisano: "S skrbnim in učinkovitim ravnanjem po načelih krožnega gospodarstva in z rabo degradiranih urbanih območij bomo ohranjali okolje, naravne vire, gozdove in kulturno dediščino Kranja za prihodnje rodove. Kmetijska zemljišča bomo v največji možni meri namenjali pridelavi lokalne hrane, podeželje pa ohranjali poseljeno."
38	Več je potrebno postoriti za obveščanje o pravem načinu ločevanja odpadkov (v zabojnike za biološke odpadke ljudje mečejo pvc vrečke). Pozidava kmetijskih in zelenih površin bi morala biti v podnebno nevtralnem mestu popolnoma prepovedana! Človek ne more verjeti očem, ko gleda zidavo na ZLATEM polju!? Renovirajo naj se degradirani, že pozidani objekti in površine (npr. ob Savi, kar nekaj pa jih je tudi sredi mesta). Sploh je očitno, da Kranj nima celovito premišljenega urbanističnega načrta. In da nimamo mestnega arhitekta ali še bolje teama, ki bi strokovno, interdisciplinarno in vizionarsko unavrljal naš urbani prostor	MOK s prostorskim načrtovanjem spodbuja prenovo in zgoščanje na obstoječih stavbnih zemljiščih, zato tudi uvaja posamezne občinske podrobne načrte za prenovo za aktiviranje slabo izrabljenih zemljišč, pri čemer so postopki zaradi potrebnega usklajevanja interesov zaradi razdrobljene lastniške strukture, dolgotrajni.
39	Ureditev kanalizacije (skrb vzbujaajoči rezultati meritev Rupovščice)	V pripravi je opremljanje aglomeracije Kranj 2019 (Rupa–Partizanska, Hrastje, Čirče, Savska, Veliki hrib, območje Gorenjesavske in Breg ob Savi), ki deloma posega tudi na vplivno območje Rupovščice. Glej Ukrep - projekt 3.2.1.1.

40	Obvezno več dreves, drevesa povsod, povrnitev zelenih površin, zapoznala košnja oz zelo omejena, prepovedano odpihovanje odpadlega listja z zelenih površin (hrupno in uničuje se življenske habitate koristnih opraševalcev), več košev za smeti in pasje iztrebke. Obvezno več dreves in spodaj klopice. Mestni sadovnjak za ohranjanje avtohtonih sort. Postati čebelam in drugim opraševalcem prijazno mesto. Spremembe kmetijskih smernic za preusmerjanje v bolj trajnostno in ekološko kmetijstvo!!!!	Ozelenjevanje: Občina sistematično tako ohranja obstoječe zelene površine v mestu, kot tudi uvaja nove zelene površine (kot npr. Park slovenske himne, Bleiweisov park) in druge elemente zelene infrastrukture (zasaditve v posodah, drevoredi in zelenice ob prometnicah, zelene strehe, vrtovi, vrtički itd.). Občina tudi izvaja aktivnosti za uvajanje elementov modro zelene infrastrukture v prostorske akte, kar bo podlaga za še bolj celosten pristop k uvajanju in medsebojnem povezovanju zelenih površin v mestu, saj z medsebojno povezanostjo te površine postanejo opraševalcem še bolj prijazne. Širjenje in boljše upravljanje zelenih in modrih površin v mestu, vključno z ozelenjevanjem, zasaditvami dreves in ohranjanjem biodiverzitete je močno izpostavljeno v nTUS in podrobneje opisano v Ukrepu 3.5. Manjši sadovnjak del je bil že postavljen ob kolesarski poti na Brdo, praksa se bo nadaljevala na območjih, kjer smiselno in skladno s predpisi. Trajnostno kmetovanje: Ukrep 1.4 vključuje raznovrstne projekte in aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno in ekološko kmetijstvo, seveda v okviru možnosti in pristojnosti, ki jih ima občina. Čebelam in opraševalcem prijazna občina: MOK podpira urbano čebelarjenje (Ukrep - projekt 1.4). S prilagojeno košnjo nekaterih javnih zelenih površin in sadnjo medonosnih rastlinskih vrst že sledimo načelom opraševalcem prijazne občine, prakso si želimo razširiti tudi na druge lastniške javne površine, zato smo ukrepe 1.4 dopolnili, da se proučiti zavež oz. prijava, da še formalno postanemo čebelam in drugim opraševalcem prijazna občina. Dopolnili smo tudi Ukrep-aktivnost 3.5.1.3. Upravljanje, vzdrževanje in ohranjanje mestnih gozdov in zelenih površin. Prepoved odpihovanja listja iz javnih zelenih površin: Odpadlo listje na travni ruši lahko poslabša rast in zdravje trate, saj tvori plast, ki preprečuje vdor sončne svetlobe, padavin in zraka do travnih bilk. Pod listjem se pogosto zadržuje vlaga, kar ustvarja ugodno okolje za razvoj glivičnih bolezni (npr. snežne plesni, listnih pegavosti). Obsežna listna pregrada dodatno duši travno rušo in nudi zavetje, kar lahko spomladi privede do dodatnih poškodb trate. Poleg navedenega bi bilo zaradi ne odstranjenega listja na zelenicah ob vetru bistveno več listja na poteh in cestah, kar pomeni večjo prometno nevarnost in ne nazadnje tudi možnost zdrs. Zaradi teh razlogov je priporočljivo pravočasno odstraniti odpadlo listje z zelenic.
41	Potrebujemo park z veliko zelenja, mogoče Slovenski trg ali pred Prešernovim gledališčem, kot je bil nekoč	
42	Ohranjati zelene površine v stanovanjskih soseskah, gradnja parkirnih mest v garažnih hišah	Zelene površine v stanovanjskih območjih: Glej prejšnji odgovor. Gradnja parkirnih mest v garažnih hišah: Parkirišča in garažne hiše se razvija selektivno, vse s ciljem umirjanja prometa in spodbujanja trajnostne mobilnosti. Predvidena je širitev naslednjih parkirišč: Huj, Sejmišče, pri Zdravstvenem domu in na območju Stara Sava v sklopu izvedbe potencialne investicije s strani privatnega investitorja. Kjer smiselno se ureja tudi parkirišča parkiraj in odpelji se z avtobusom/odkolesari/prestopi. Glej Ukrep - projekte pod 2.4.6.
PRIPOMBE IZ JAVNE PREDSTAVITVE, 23.4.2025		

43	Nujno zaščititi gozdove okoli Kranja.	Preliminarne študije ustreznosti gozdov za razglasitev za gozdove s posebnim pomenom (GPN) v bližini mesta Kranj so bile že izvedene v I.2024. Določanje gozdov s posebnim pomenom se bo v prihodnje nadgradilo s strokovnimi podlagami, ki bodo sledile gozdarski zakonodaji in uveljavljenim praksam mest pri razglašanju gozdov s posebnim pomenom. Zato v tem trenutku lokacij oz. meje zavarovanega območja še ne poznamo. Glej ukrep oz. projekt 3.5.1.2.
44	Sistem daljinskega ogrevanja naj bo tudi sočasno hlajenje.	Tako je predvideno.
45	Možnost spremljanja pametnih števecv od doma.	Odčitavanje števecv na daljavo je predmet operaterja in se že izvaja. Če uporabnik naloži aplikacijo distributerja/ponudnika električne energije in drugih »energentov« lahko svojo porabo spremlja »v živo«.

KRANJ, MESTO MLADIH (vrtci, OŠ, mladinska politika, izobraževanje odraslih)

	PRIPOMBE - SPLETNA JAVNA OBJAVA	
46	Mladinska politika – mladi kot akterji, ne opazovalci Mladinski center 2.0: Večnamenski prostor za druženje, ustvarjanje, delo in učenje – podprt z mladinskimi delavci, mentorji, povezavami z gospodarstvom in NVO. Participacija mladih: Uvedba mladinskega sveta mesta Kranj, stalno vključevanje v procese odločanja (npr. participativni proračun za mlade). Podpora mladim ustvarjalcem in podjetnikom: Mikrofinanciranje za projekte, mentorstvo, skupni delovni prostori. Duševno zdravje mladih: Mreža šolskih in zunajšolskih svetovalcev, kampanje ozaveščanja, podporne skupine.	Ponude so že vključene v Ukrepu 4.5. in v različne ukrepe (tudi izven TP4); smiselno še dopolnjeno glede na podane pobude. Participativni proračun bo potekal tudi v prihodnje, zaradi racionalnega delovanja pa ni predvidene delitve na ciljne skupine (npr. mladi, starejši). Podjetništvo mladih je del ukrepov TP1, kranj, pametno inovativno mesto.
47	Info sestanki po posameznih KS. Čim prej pričeti z ustanovitvijo lokalne televizije , da se bo vedelo, kaj se godi in dogaja v naši občini in KS.	Info sestanki po KS: Za potrebe novelacije TUS smo izvedli predstavitev z delavnico za vse predsednike KS in javno odprto predstavitev z razpravo za vse občane (23. 4. 2025. Srečanja krajanov po KS organizirajo KS kadar se ugotovi potrebno. Žal so udeležbe nizke, zato poskušamo občane aktivirati in obveščati tudi na druge načine (ankete, mesečni izid Kranjskih novic, mediji...). Lokalna televizija: MOK zagotavlja široke digitalne in klasične kanale obveščanja in vključevanja občanov, zato vzpostavitev lokalne televizije ni smiselna.
48	1.4.3.4. Skupnostni prostori Predlagam, da se v TUS načrtuje vzpostavitev skupnostnega obrata za predelavo hrane, ki naj služi tudi kot učni center za izobraževanje lokalne skupnosti na področju zdrave, trajnostne prehrane in pridelave hrane. Primer takšnega obrata je učni center Brje v občini Ajdovščina , kjer izobraževalne dejavnosti vodi Ljudska univerza Aidovščina.	Skupnostni obrat za predelavo hrane: če se izkaže racionalnejše, je pri prenovi kuhinj OŠ je odprta možnost tudi ureditve skupnega obrata oz. centralne kuhinje, ki bi lahko služila tudi za različne druge izobraževalne namene.

49	Vzor lahko najdemo v časih socializma: vse soseske so načrtovali celovito, strokovno in s humanistično presojo: k stanovanjski soseski s predvidenim številom ljudi so uvrstili potrebno število vrtcev, šol, trgovin, zelenih površin, pa poštne urade, trgovine, lekarne idr.! Kaj želijo od mesta, bi bilo potrebno vprašati prav mlade. Še en vzor iz predkapitalističnega časa: Leta 1959 je občina vzela v pregled Vurnikove urbanistične načrte in v nov program investicij zapisala 18 projektov. In pri tem upoštevala tudi voljo občanov, saj je v ta namen izvedla anketo z 10.000 razposlanimi vprašalniki. Zelene gradnje so bile v skladu z rezultati ankete tudi dejansko izvedene. Demokratski princip je ponovila še leta 1961!	Stališče občana, ki se nanaša na postopek participacije v urbanističnem načrtovanju (OPN, OPPN) in ne neposredno na metodologijo nTUS.
50	Več prostorov za brezplačne ustvarjalne, glasbene in športne vsebine za mlade. Podpreti tabornike in jih še bolj vplesti v šole. Brezplačna jezikovna izobraževanja za priseljence, še posebej ženske!!!	Raba prostorov in brezplačne delavnice: Strinjamo se, da bi lahko prostore, ki so v lasti MOK še bolj izkoristili tako, da bi bilo prostori namenjeni več organizacijam. Lahko bi bolj izkoristili prostore medgeneracijskega centra, kjer so večinoma aktivnosti za starejše, za mlade manj, z izjemo počitniških aktivnosti oz. varstva. Bolje bi se lahko izkoristili tudi prostori krajevnih skupnosti, saj ima večina KS-jev svoje prostore, kjer bi lahko javni zavodi MOK, društva in druge organizacije, ki imajo sofinancirane programe iz proračuna MOK, svoje dejavnosti izvajali brezplačno po različnih krajih. V ta namen spodbujamo večnamenske prenovne in rabe kulturnih in drugih domov po KS. Taborniki: kranjske OŠ se spodbuja k sodelovanju z lokalnim okoljem, tudi taborniki. Priseljenci: glej Ukrep - projekt 6.3.5.
51	Kampus za mlade - srednja šola, fakulteta,	Fizična izgradnja kampusa ni načrtovana, prioriteta je na razvoju in pirodbivanju novih visokošolskih programov in njihovem povezovanju v smeri regijske univerze. Prouči se tudi možnost vzpostavljanja virtualnega kampusa - univerze za študij na daljavo. Ukrep - projekt 1.2.3.3.
PRIPOMBE IZ JAVNE PREDSTAVITVE, 23.4.2025		
52	4.1 in 4.2 Integracija tujcev v vrtce in OŠ	Vključevanje tujcev v vrtce in OŠ je velik izziv Kranja, zato si močno prizadevamo za spremembo zakonodaje, ki bi uvedla in financirala določene pripravljalne programe. Finančne možnosti MOK so omejene, zato podpiramo projektni pristop s sofinanciranjem EU in RS. Glej Ukrep - projekt 6.3.5.
53	Kadri za bolnico.	MOK je že pridobila nov srednješolski program zdravstveni tehnik, načrtuje tudi sodelovanje visokošolskimi organizacijami na področju zdravstva na Gorenjskem in širše.
54	Novi šolski programi.	Že predvideno v Ukrepu - projektu 1.2.3.1 in 1.2.3.2.
55	Ne pozabiti na regijsko univerzo (načrtovane so spremembe v zakonodaji)	Že vključeno, glej Ukrep - projekt 1.2.3.3.
KRANJ, ŽIVAHNO IN AKTIVNO MESTO (kultura, dediščina, turizem, šport)		
PRIPOMBE - SPLETNA JAVNA OBJAVA		

56	Kultura – ustvarjalna energija mesta Kranj – mesto kulture 365 dni v letu: Program stalnih kulturnih dogajanj – koncerti, razstave, gledališče, ulična umetnost – tudi izven sezone. Prenova in animacija kulturne infrastrukture: Nadgradnja kulturnih domov, galerij, knjižnice – z večnamensko in vključujočo rabo. Podpora mladim ustvarjalcem: Mreža ateljejev, skupnih prostorov in razpisov za umetniške projekte, s poudarkom na mladi generaciji. Digitalizacija kulturne dediščine: Virtualne razstave, digitalni arhivi, 3D predstavitev zgodovinskih prostorov (npr. rovov pod starim mestom).	Vse našete ideje so dobrodošle in bi pomembno prispevale k razvoju Kranja ter kakovosti življenja njegovih prebivalcev. Njihova ne uresničitev pa je največkrat posledica omejenih proračunskih sredstev. Kljub temu smo usmeritve glede mesta kulture 365 dni in kulturne infrastrukture smiselno povzeli v uvodu v Ukrep 5.1. Znotraj ukrepa uveden projekt 5.1.1.4 Podpora mladim ustvarjalcem, ki nadomešča dosedanja projekt/aktivnost Opolnomočenje javnih zavodov in NVO za EU projekte. Ukrep se smiselno izvaja skozi vsakoletni Javni razpis za sofinanciranje kulturnih projektov in programov ter Javni razpis za sofinanciranje mladinskih dejavnosti. Digitalizacija kulturne dediščine: s predlogi dopolnjen Ukrep - projekt 5.1.5.1.
57	Dopolniti že znana dejstva	/
58	Območje Jošta je verjetno najbolj obiskano rekreativno pohodniško območje. Zaradi tega bi bilo potrebno urediti peš poti, kolesarske steze, parkirišča, lokalno cesto. Glede na to bi ureditev območja Jošta potrebno umestiti v strategijo.	Že upoštevano v NTUS in glede na pobudo tudi deloma nadgrajeno, glej Ukrep 5.3, projekt 5.3.4.3.
59	Za kulturo je postorjenega premalo: Izjemno Prešernovo gledališče deluje v zastarelih, premajhnih in celo nevarnih prostorih. Nimamo art kina, ki ga imajo manjša mesta od Kranja. Najbolj nedopustno pa je, da nimamo koncertne dvorane (kar spada v mestotvorne prostore!). Manjka tudi galerija za sodobno umetnost z večjimi razstavnimi površinami. Ne znamo izkoristiti zgodovinsko kulturne dediščine: Kranj ima fascinantno arheologijo (skoraj 7000 let stara naselbina!), a ni prezentirana in ni poznana niti med domačini. Imamo izjemne ljudi, ki so premikali meje na svojih področjih, spomenike pa postavljamo pesnikom iz drugih držav, ki nimajo nobene zveze s Kranjem. V rovih je slabo prikazan čas, zaradi katerega so bili zgrajeni (prikazati bi morali, kaj se je med vojno godilo v Kranju!). Investitor v blok Jelen je nepovratno uničil unikatno arheološko in kamnoseško najdbo - pritlični prostori zdaj samevajo - lahko bi vsaj umestili prikaz teh najdb, saj so k sreči bile fotografirane in dokumentirane. P.s.: kamnoseštvo kot ena od pomembnih obrti v Kranju, ki so jo tu in na Polici obvladali več stoletij, še ni raziskano in prezentirano. Živahno mesto? Imamo odlične festivale, a jih premalo podpiramo! Prešernovo mesto? Večinoma je vse podrejeno pop kulturi, vrhunske kulture pa je bolj malo (Kranj se ne	MOK vsako leto objavi Javni razpis za sofinanciranje kulturnih projektov in programov, prek katerega občina finančno podpre različne kulturne vsebine in pobude. V letošnjem letu (2025) je za ta namen predvidenih 352.000 evrov, kar predstavlja pomembno podporo razvoju kulturnega življenja v občini. Nekatere podane pobude so sicer že vključene v nTUS - Ukrep - projekt 5.1.2 (Prešernovo gledališče, Koncertna dvorana, širitev galerijskih prostorov), ne pa tudi nove (Art kino, prostori galerije sodobne umetnosti, prezentacija dediščine Kranjskih rovov, kamnoseštvo..), ki bi jih bilo smiselno proučiti v okviru načrtovanega novega Programa kulture za novo obdobje 2026-2030. Cilja, da bi v Mestni občini Kranj vzpostavili večnamensko kulturno dvorano, nam v preteklem obdobju žal ni uspelo uresničiti, a ga za vnaprej ne opuščamo, a treja predhodno resno prostorsko, vsebinsko in finančno preveritev. Digitalno interpretacijo arheološke dediščine Kranja smo vključili v Ukrep - projekt 5.1.5.1. Digitalizacija dediščine.
60	Malo več učinkovitosti in koordinacije Zavoda za turizem z lokalno skupnostjo. Naj Kranj postane turistično mesto Prešernu v čast	Koordinacija predvidena v U 5.2.1, seveda potrebno okrepiti.
61	Kampus - športni center Zlato polje	Fizična izgradnja kampusa ni načrtovana, se pa na Zlatem polju se načrtuje gradnja Ledene dvorane.
PRIPOMBE IZ JAVNE PREDSTAVITVE, 23.4.2025		
62	Pri načrtovanju športnih objektov se pogovorite z ljudmi, ki poznajo problematiko, potrebe, razvoja do 2035. Upoštevajte vse športe od balinanja do zimskih športov.	Smiselno dopolnjen uvod v Ukrep 5.1.
63	Kaj pa vzdrževanje športnih objektov - stroški do 2035?	Glej Ukrep - projekt 5.5.2 Upravljanje in investicijsko vzdrževanje obstoječe javne športne infrastrukture po večletnem programu (izdelava večletnega DIIP).

64	Ozelenitev centra mesta zaradi podnebnih sprememb - naravno hlajenje mesta.	MoK načrtuje ozelenjevanje mesta, a je pri tem je potrebno izpostaviti, da je v območjih z varovalnimi režimi kulturne dediščine ozelenjevanjem omejeno in ga je potrebno usklajevati z ZVKDS, kot npr. Slovenski trg in staro mestno jedro.
KRANJ, ZDRAVO, VARNO IN VKLJUČUJOČE MESTO (zdravstvo, socialno varstvo, varnost)		
	PRIPOMBE - SPLETNA JAVNA OBJAVA	
65	Zdravje – preventiva, dostopnost in skrb za dobro počutje Zdravstveni dom prihodnosti: Prenova in digitalizacija ZD Kranj, vzpostavitev satelitskih ambulant v bolj oddaljenih četrtih. Preventivni programi za vse generacije: »Zdrav Kranj« – programi zdravega življenjskega sloga, cepljenja, preventivni pregledi, mentalno zdravje. Duševno zdravje kot prioriteta tema: Svetovalni center za otroke in mladino, psihološka pomoč za odrasle, programi za razbremenjevanje stresa. Skupnostna zdravstvena oskrba: Več mobilnih ekip za obisk na domu, zlasti za starejše, kronične bolnike, gibalno ovirane.	Ukrep 6.1 je smiselno dopolnjen. Digitalizacija ZD: Zdravstveni dom Kranj si prizadeva za nadaljnjo digitalizacijo svojih storitev. Med drugim smo eni redkih, ki že uporabljamo napreden digitalni sistem za spremljanje reševalnih vozil in elektronske obrazce za urgentne primere v okviru ANMP. Prav tako postopoma uvajamo elektronski karton pacienta. Večina ostalih procesov je že digitaliziranih (e-napotnice, recepti, MTP-ji, delovni nalogi). Satelitske ambulate so že vzpostavljene na območju MoK – na Golniku, v Stražišču (štiri ambulate in fizioterapija) ter na Laborah, predvideno posodabljanje. Duševno zdravje: Na področju duševnega zdravja smo v letu 2023 odprli Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov, v prihodnjem letu pa načrtujemo odprtje Centra za duševno zdravje odraslih. Ključno oviro pri razvoju dodatnih programov predstavlja prostorska stiska v stavbi ZD Kranj, zato so naložbe v zdravstveno infrastrukturo prednostne. Preventivni programi za vse generacije: Na področju preventive deluje Center za krepitev zdravja (CKZ), ki izvaja številne preventivne aktivnosti za vse generacije na terenu (delavnice, svetovanja, promocija zdravega življenjskega sloga). Več informacij je dostopnih na spletni povezavi. Dodatne aktivnosti bi bile možne z razširitvijo prostorskih kapacitet. Cepljenje izvajajo referenčne sestre, ki delujejo v vseh ambulantah in imamo odprto cepilno ambulanto ter dostopno uporabnikom . Aktivno se ukvarjajo s preventivo in pogosto presegajo obseg standardno priznanih programov. Skupnostna zdravstvena oskrba: Za starejše in nepokretne paciente skrbimo prek patronažne službe, ki izvaja tako kurativne kot preventivne obiske na domu. Na voljo je tudi fizioterapija na domu kot samoplačniška storitev. Cena je konkurenčna, večkrat smo že predlagali, da bi jo ZZS vključil v sistem kritja.Bo pa na tem področju prišlo do pomembnih sprememb z uvedbo sistema Dolgotrajne oskrbe starejših.
66	Specializirane ambulate so velik primanjkljaj v zdravstvu v naši občini.	MOK ima v letu 2025 na primarni ravni zagotovljene vse specialistične programe, ki so priznani s strani ZZS in kadrovsko popolnjeni, deloma tudi s pogodbami z zunanjimi izvajalci. ZD Kranj tudi načrtno dela na pomlajevanju zdravniškega kadra in pridobivanju novih specializantov za splošne zdravnike in tudi specialistične programe, kar dolgoročno zagotavlja dostopnost do zdravstvenih storitev. Pri kakršnikoli širitvi pa ZD Kranj najbolj omejuje prostorska stiska – na voljo je zelo malo objektov z dovoljenjem za izvajanje zdravstvene dejavnosti, zato je to prioriteta naslednjega obdobja.

67	Pomisleki so glede dodatnega DU, predvsem zaradi pomanjkanja negovalnega kadra. Že obstoječi DU na Planini ima zaprt oddelek, ker ni personala	Dolgoročno zagotavljanje kadra za javne službe je kritično na vseh področjih, zato so predvideni tudi ukrepi: štipendije, pridobivanje srednješolskih programov, stanovanja. Kljub temu moramo v luči staranja populacije sočasno zagotoviti tudi infrastrukturo, ki je podhranjena.
68	Na temo vključujočega mesta bi morali več postoriti na področju prijazne integracije priseljencev (priporočam ogled film Tonija Cahunka: Novi sošolci!)	Tema je zelo kompleksna in povezana z državno politiko, kjer si MOK močno prizadeva za zakonodajne spremembe (žal smo bili neuspešni, a nadaljujemo). Ukepe, ki jih je sposobna izvesti MOK smo zapisali v točki 6.3.5.
69	Novi mestni park spet postaja leglo za narkomane. V njem se zbirajo za kupovanje in uživanje drog. Moja hčerka, 6 let, je v parku našla uporabljene igle. Mož je bil priča preprodaji, sredi belega dne. Ne govorim o kajenju trave, ampak o heroinskih odvisnikih.	Informacijo smo posredovali Uradu za gospodarstvo in gospodarske javne službe, ki je zadolžen za vzdrževanje zelenih površin in Medobčinskemu redarstvu.
70	Občina ne bo več dolgo bila socialna ustanova. Denarja bo zmanjkalo. Omogočiti kvoto priseljevanja in poskrbeti predvsem za staroselce.	Vsekakor je ustrezno vzdrževanje razmerja med tekočo porabo in razvojem ključno za zagotavljanje razvoja mesta. Glej presečne ukrepe Finančno vzdržna občina H3. Tema integracije tujcev je zelo kompleksna in povezana z državno politiko, kjer si MOK močno prizadeva za zakonodajne spremembe (žal smo bili neuspešni, a nadaljujemo). Ukepe, ki jih je sposobna izvesti MOK smo zapisali v točki 6.3.5.
71	Dvig ozaveščenosti glede varnosti in državljske odgovornosti - čim manj policije	Predvideno deloma v Ukrepu - projektu 5.3 in tudi Ukrepu 4.3.
PRIPOMBE IZ JAVNE PREDSTAVITVE, 23.4.2025		
72	Bolnice so proabniki energije, zato pametno načrtovani.	Težnja so samooskrbni objekti, predviden je javni, verjetno tudi mendaordni natečaj. Iskali bomo sinergije z načrtovanim sistemom vodikovih tehnologij, ki bodo na voljo v vojašnici v Kranju.
73	Kranj ima velik problem s stolpnici brez dvigal, kjer živijo prenekateri starejši, ki ne morejo samostojno dostopati. Potrebna določena podpora MOK, morda le v mediaciji med lastniki stanovanj - inštitucija lokalnih mediatorjev.	MOK bo v lastnih objektih z javno rabo prilagodila dostopnost, ne more pa posegati v objekte z zasebno etažno lastnino. Zavedamo se resnosti problema, zato je navedeno smiselno upoštevano v usmeritvah pri Ukrepu 6.3 - investicijski del. Spodbujamo lastnike in upravljavce večstanovanjskih zgradb, da pri celostnih energetskih obnovah v prenovo vključujejo tudi vgradnjo dvigal.
HORIZONTALNI CILJI (upravljanje razvoja, finančna vzdržnost, skladen razvoj mesta in podeželja)		
PRIPOMBE - SPLETNA JAVNA OBJAVA		
74	Finančna vzdržnost in dolgoročna stabilnostFinančno načrtovanje z dolgoročno perspektivo: Večletni investicijski načrt, usklajen s strategijo razvoja, z jasno določenimi prioritetami in finančnimi viri. Učinkovita izraba EU in državnih sredstev: Aktivna priprava projektov za evropske, nacionalne in čezmejne razpise. Vzpostavitev mestne projektne pisarne ali partnerstva z razvojno agencijo.	Izvedbeni načrt nTUS (priloga 1) opredeljuje prioritete za posamezen projekt oz. aktivnost 1,2 in3 ter indikativen finančni okvir. Pridobivanje Pri tem je izkazano, da je pridobivanje zunanjih virov ključno za realizacijo nTUS. Partnerstvo z RRA je sklenjeno in sodelovanje aktivno poteka, pridobivanje EU in RS virov je razporejeno med urade mestne uprave in koordinirano s strani Kabineta župana.
75	Poskrbeti za obojestranski razvoj.	Uravnotežen razvoj in sožitje mesta in podeželja, kakor tudi trajnostni razvoj (gospodarstvo-okolje.družba) sta dve temeljni načeli nTUS in delovanja MOK.
76	V mestno občino Kranj so vključena tudi velika področja podeželja, Npr proti Besnici ali Mavcam, zate kraje je premalo narejenega	Uravnotežen razvoj in sožitje mesta in podeželja je temeljo načelo nTUS in delovanja MOK.

77	Definitivno je nujno potreben prehod na bolj trajnostno kmetijstvo, izobraževanje kmetov za prehod v ekološko kmetijstvo. Vzpostavitev verig za direkten odkup hrane, brez vmesnih posrednikov. Komunalni vrtovi za vsa naselja. Izmenjava, souporaba...	Upoštevano v ukrepu 1.4.
78	Finančna vzdržnost že omenjena.	/
79	Regijski center - pridobiti dodatna sredstva iz državnega proračuna	Da, glej odgovor zgoraj.
PRIPOMBE IZ JAVNE PREDSTAVITVE, 23.4.2025		
80	Uvesti spremljanje izvajanja strategije - tudi digitalno podprto	Znotraj HC1 je predvidena Obvezna integracija pametnih sistemov in digitalnih rešitev v vse javne servise, kadar se na ta način poveča učinkovitost upravljanja, transparentnost delovanja, vključno s spremljanjem kazalnikov rezultata in učinka ter navezava na proračun MOK.
81	Podnebni komunikatorji - ozaveščevalci - ambasadorji v lokalnem okolju	Znotraj HC1 dodana pobuda Podnebni komunikatorji – razvoj mreže prostovoljcev pod okriljem prof. dr. Lučke Kajfež Bogataj – usposobljenih informatorjev za ozaveščanje prebivalcev o prilagajanju in blaženju podnebnih sprememb.
DRUGE PRIPOMBE IN PREDLOGI		
82	Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj, pripombe vnešene v dokument	Pripombe pregledane in smiselno upoštevane.